

۱- معنی چند واژه نادرست است؟

«الحاح: پافشاری / خدیو: جهان / تکفل: دشواری / معونت: یاری کردن / مغتنم: غنیمت شمردن / یغور: درشت / حکمت: دانا»
 ۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۲- معنی واژه‌های «خوالگیر، ژنده، گلشن، موالات» در کدام گزینه صحیح است؟

۱) خورش‌گر، کهنه، انبوه، دوست
 ۲) آشپز، عظیم، متواتر، دوست‌داری
 ۳) وزیر، ترسناک، انبوه، صمیمیت
 ۴) طبّاخ، بزرگ، پر شاخ و برگ، دوست‌داری

۳- در کدام بیت معنی «انداختن» معادل واژه مشخص شده بیت زیر است؟

«به نام خدای جهان آفرین / بینداخت شمشیر را شاه دین»

۱) به زیر سپر تیغ زهر آب گون / بزد تیز و انداختش سرنگون
 ۲) گهر داشتی ارج نشناختی / به نادانی از کف بینداختی
 ۳) بینداخت تیغ پرند آورش / همی خواست از تن بریدن سرش
 ۴) ای متاع درد در بازار جان انداخته / گوهر هر سود در جیب زیان انداخته

۴- در کدام یک از ابیات زیر غلط املائی وجود ندارد؟

۱) جایی است نده باغی است فره / کوهی است بلند آبی است روان
 ۲) آنکس که چرخ پیش درش سر نهاده است / بر خاک درگه تو نهد روی اعترار
 ۳) سبک سینه‌ی ما ای غبار غم برخیز / ز همنشینی ما می‌کشی الم برخیز
 ۴) از سراپرده سوی معرکه بنهاد قدم / قد مردانگی از بهر قضا کرد غلم

۵- در کدام ابیات غلط املائی وجود دارد؟

الف) به کاخ شوکت او هفت پرده شادروان / به خان نعمت او هشت روضه خوالگیر

ب) خطا را گر کنی از فهم خود دور / بدانی فکر صائب بر ثواب است

پ) چو آنان گذشتند برخاست غو / رسیدند از پی گروهی ز نو

ت) با تنگدلی از لب خندان چه گشاید / از خنده سوفار ز پیکان چه گشاید

ث) سوی دهر پر غیب من خار از آنم / که او سوی من نیز خار است یارش

۱) ت، ب، ث ۲) الف، ب، پ ۳) الف، پ، ب ۴) ث، الف، ب

۶- مؤلف کتاب «جوامع الحکایات و لواعع الروایات» و مترجم کتاب «کلیله و دمنه» به ترتیب چه کسانی هستند؟

۱) نصرالله منشی - محمد عوفی
 ۲) محمد عوفی - نصرالله منشی
 ۳) محمد بن منور - مجد خوافی
 ۴) مجد خوافی - محمد بن منور

۷- در بیت «نوبت جام است شاها نوبت شمشیر نیست / جام باید در کف و شمشیر باید در نیام» کدام واژه‌ها را نمی‌توان «مجاز» دانست؟

۱) جام نخست، شمشیر نخست
 ۲) جام دوم، شمشیر دوم
 ۳) جام نخست، شمشیر دوم
 ۴) جام دوم، شمشیر نخست

۸- آرایه‌های «جناس - کنایه - استعاره - حس آمیزی - تلمیح» در کدام بیت‌های زیر دیده می‌شود؟

الف) به شهرم یکی مهربان دوست بود / تو گفستی که با من به یک پوست بود

ب) چو رستم به گفتار او بنگرید / ز بدها گمانیش کوتاه دید

پ) تن ما به ماه ماند که ز عشق می‌گدازد / دل ما چو چنگ زهره که گسسته تار بادا

ت) آدمی گر خون بگرید از گرانباری رواست / کانه نتوانست بردن آسمان، بر دوش توست

ث) زین واقعه هیچ دوست دستم نگرفت / جز دیده که هر چه داشت بر پایم ریخت

۱) ث - الف - پ - ب - ت ۲) ث - ب - پ - الف - ت ۳) الف - ث - ت - ب - پ ۴) الف - ث - ب - ت - پ

۹- آرایه‌های مقابل تمام ابیات درست آمده است به جز .....

۱) دانشی را لطف کن کز وی محبت سر زند / شاید از اکسیر عشقت این مس من زر شود (استعاره - تشبیه)

۲) سر شراب عشقش مست مدام داند / هشیار چون نخورده است او را خیر چه باشد (ایهام - تضاد)

۳) سرو اگر چند بلند است ز اشجار چمن / پیش نخل قد رعناى تو از پستان است (جناس - مجاز)

۴) گر نه صائب داغ‌دار از رفتن پروانه است / شمع خاکستر چرا در انجمن بر سر کند؟ (تشخیص - حسن تعلیل)

۱۰- در کدام بیت، شاعر علاوه بر «مراعات نظیر» دو بار از آرایه «تشبیه» استفاده کرده است؟

۱) چو صفحه را بر سر کلک آشنا سازم / کنم به سان دبیر بهار انشا را
 ۲) من چو بر اسب سخترانی سوار آیم بود / هم رکابم فرخی و هم عنانم عنصری

۳) پایش از آن پویه درآمد ز دست / مهر دل و مهره پشتش شکست
 ۴) عمری کمان صبر همی داشتیم به زه / آخر به تیر غمزه فکندی سپر مرا

۱۱- با توجه به بیت زیر، کدام گزینه درست نیست؟

«تو را در آینه دیدن جمال طلعت خویش / بیان کند که چه بوده است ناشکیبا را»

به جای سرو بلند ایستاده بر لب جوی / چرا نظر نکنی یار سرو بالا را»

۱) دیدن نقش نهادی دارد.
 ۲) هر دو نشانه «را» مشخص شده از نوع حروف اضافه است.

۳) چرا قید استفهام است.
 ۴) زمان فعل بیت دوم مضارع التزامی است.

۱۲- در همه گزینه‌ها «حذف فعل» وجود دارد به جز:

- ۱) نام نیکو گر بماند ز آدمی / به کزو ماند سرای زرنگار
- ۲) ظالمی را خفته دیدم نیمروز / گفتم این فتنه است، خوابش برده به
- ۳) به همه حال اسیری که ز بندی برهد / بهتر از حال امیری که گرفتار آید
- ۴) هرچه نامش نه پسندیده کنی / بهتر آن است که نادیده کنی

۱۳- معنای هر دو فعل «شد» در کدام بیت یکسان است؟

- ۱) سعدی اگر نام و ننگ در سر او شد چه شد؟ / مرد ره عشق نیست کش غم ننگ است و نام
- ۲) مرا مهر سیه چشمان ز سر بیرون خواهد شد / قضای آسمان است این دیگر گون نخواهد شد
- ۳) هر که بپرسد ای فلان حال دلت چگونه شد / خون شد و دم به دم همی از مژه می چکانمش
- ۴) داشتم امید آنک بو که درآیی به خواب / عمر شد و دل ز هجر خون شد و خوابی نیافت

۱۴- در کدام گزینه واژه‌ای وجود ندارد که دچار تحوّل معنایی شده است؟

- ۱) جهان به بوالعجبی تا کی ات نماید لعب / به هفت مهره زرین و حقه زرین
- ۲) مرا بر کعبتین دل، سه شش نقش آمد از وصلش / زهی نقش که این بارم چنان آمد که من خواهم
- ۳) اگر چند سیمرغ ناهار بود / تن زال پیش اندرش خوار ربود
- ۴) تو را نفس رعنا چو سرکش ستور / دوان می‌برد تا سر شیب گور

۱۵- نقش‌های مشخص شده در برابر همه بیت‌ها درست است به جز .....

- ۱) زحمت ما می‌دهی زاهد تو را با ما چه کار؟ / عقل و دین و زهد را با عشق شیدا چه کار (مضاف‌الیه - صفت)
- ۲) امروز جهان بستد و ما را غم این نیست / ما را غم آن است که فردا چه ستاند (مفعول - نهاد)
- ۳) دیده پر آب کرده‌ای او که به دست غمزهات / هندوی دیده تیغ را بهر تو، آب می‌دهد (مسند - مفعول)
- ۴) دوش با رطل گلین و می رنگین گفتم / کز شما گشت غم آباد دل ویرانم (متمم - نهاد)

۱۶- مفهوم کلی بیت زیر از کدام بیت دریافت می‌شود؟

«گفت من تیغ از پی حق می‌زنم / بنده حقم نه مأمور تنم»

- ۱) از ازل گر بنگری پیوسته بینی تا ابد / قسمتی در هرچه خواهی حکمتی در هرچه خواست
- ۲) هر که باشد همشین شرک گیرد راه کج / وان که باشد همره توحید یابد راه راست
- ۳) با هوای نفس کی باشد رضای حق روا / تا که عصیان در هوای نفس و طاعت در رضاست
- ۴) گر تو در دنیا هزاران چاره و حیلت کنی / چیره گردد بر تو آخر هر چه از ایزد قضاست

۱۷- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- ۱) قناعت کن ای نفس بر اندکی / که سلطان و درویش بینی یکی
- ۲) خُنک نیک بختی که در گوشه‌ای / به دست آرد از معرفت توشه‌ای
- ۳) قناعت سرافرازد ای مرد هوش / سر پر طمع بر نیاید ز دوش
- ۴) مرو در پی هر چه دل خواهدت / که تمکین تن نور جان کاهدت

۱۸- مفهوم متن «حالی صواب آن باشد که جمله به طریق تعاون قوتی کنیدی تا دام برگیریم که ره‌ایش ما در آن است. کی‌وتران فرمان وی بگردند و

دام برکنند.» با همه ابیات به استثنای بیت ..... تناسب دارد.

- ۱) مورچگان را چو بود اتفاق / شیر ژبان را بدرانند پوست
- ۲) به بارگاه تو چون باد را نباشد بار / کی اتفاق مجال سلام ما افتاد
- ۳) دو دوست با هم اگر یک دلند در همه کار / هزار طعنه دشمن به نیم جو نخرند
- ۴) حسنت به اتفاق ملاحظت جهان گرفت / آری به اتفاق جهان می‌توان گرفت

۱۹- مفهوم درج شده در برابر کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) مادرم شمامتم می‌کرد و می‌گفت: به شتر افسار گسیخته می‌مانی ← سرکش و بی‌قید و بند بودن
- ۲) پایم را بلند می‌کردم، نشانه می‌رفتم که به توپ بزنم، اما پایم به توپ نمی‌خورد، بور می‌شدم ← شرمندگی
- ۳) من قلا کردم و روزی که پیرزن نبود رفتم سر بقچه‌اش ← خود را به سختی افکندن
- ۴) بچه‌ها می‌خندیدند، من به رگ غیرتم بر می‌خورد ← ناراحت شدن

۲۰- کدام بیت بیانگر فضای حکومتی ضحاک می‌باشد؟

- ۱) ز فکر تفرقه باز آی تا شوی مجموع / به حکم آن که چو شد اهرمن، سروش آمد
- ۲) رند عالم سوز را با مصلحت بینی چه کار؟ / کار ملک است آن که تدبیر و تأمل بایدش
- ۳) خلوت دل نیست جای صحبت اضداد / دیو چو بیرون رود فرشته درآید
- ۴) بدی نهفته رخ و دیو در کرشمه حسن / بسوخت دیده ز حیلت که این چه بوالعجبی است